

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

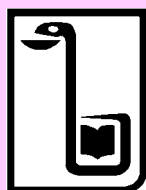
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ**

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

3. Булах І. Є., Волосовець О. П., Вороненко Ю. В. та ін. Система управління якістю медичної освіти в Україні: монографія. Дніпро: АРТ-ПРЕС, 2003. 212 с.

Стоєва Тетяна Вікторівна,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри педіатрії № 2

Браткова Любов Бориславівна,
асистент кафедри педіатрії № 2

Джагіашвілі Ольга Володимирівна,
кандидат медичних наук,
асистент кафедри педіатрії № 2

Годлевська Тамара Леонідівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри педіатрії № 2

Федін Максим Володимирович,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри педіатрії № 2

Портнова Ольга Олександрівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри педіатрії № 2

ЯКІСТЬ ОСВІТИ У ПАРАДИГМІ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Одеський національний медичний університет

Становлення спеціаліста-медика — це не лише якість знань і набуття професійних компетенцій, отриманих у процесі навчання. Успішний освітній процес, а згодом й професіональне зростання у медичній сфері щільно пов'язані із соціальними та культурними аспектами. Саме тому неабияке значення належить отриманню загальнокультурних компетенцій.

Культура взагалі — це сукупність матеріальних та духовних цінностей, накопичених людством впродовж історії свого існування, які регламентують усі прояви життя людини, що виражаються у моделях

поведінки, засобах і продуктах творчості, зокрема ідеях, ідеалах, нормах та цінностях. Культуральний аспект диктує ідеологічний вибір напрямку освіти і обумовлений рівнем власних особистісних цінностей, схильностей, можливостей і бажань здобувача освіти формувати в собі комплекс компетенцій, необхідних для оволодіння обраною професією.

Культура освіти є сукупністю практичних та етичних принципів на засадах загальної культури. Це багатокомпонентна та розгалужена система, яка вміщує у собі національні, геополітичні, соціальні, етнічні, матеріальні, духовні, вікоспецифічні та детерміновані за статтю показники. Побудова ефективної освітньої моделі без урахування усіх вищезазначених факторів неможлива.

Культура освіти взагалі вміщує в собі декілька окремих напрямів. Якщо говорити про культуру технологічну — як спосіб існування у сучасному середовищі, то здобувачам медичної освіти необхідно оволодіти навичками селф-менеджменту, навчитися правильно розподіляти свій час, ставити цілі і оцінювати свої можливості. Вагомою компонентною технологічної культури є й вміння орієнтуватися у постійно поновлюваному та наростаючому інформаційному контенті.

У формуванні соціального компоненту освітньої культури слід приділяти увагу таким важливим поняттям, як етичні та деонтологічні засади, правові аспекти медичної діяльності майбутнього лікаря.

Духовна складова культури медичної освіти також відіграє значущу роль у формуванні особистості молодого лікаря. Ґрунтується вона на прагненні самопізнання, самовдосконалення і постійному духовному вдосконаленні здобувачів освіти.

Мінливість причинно-наслідкових закономірностей та смислових ієрархій сучасного світу обумовлює необхідність модернізації освіти. Саме тому настає ера змін, коли класичні підходи викладання знань та вмінь, способи критичного сприйняття інформації, мають бути адаптовані під стрімкий і швидкоплинний світ. Акцент у навчанні — на якісну, сучасну, викладену у доступній формі інформацію.

Окремо слід відзначити на зміни, які відбуваються у взаємовідношеннях «викладач — здобувач освіти». Ґрунментом цих змін має бути взаєморозуміння, взаємоповага, вільний обмін інформацією та постійне інтелектуальне вдосконалення обох учасників навчального процесу. Впровадження дистанційної форми навчання, в останні часи, тягне за собою знеособлення суб'єктів освіти: викладача і здобувача, але це не повинно бути приводом для формалізації процесу освіти. В

умовах онлайн-навчання робиться акцент на самостійну роботу. Саме тому особливу увагу слід приділяти формуванню освітніх мотивацій. Позитивна емоційна взаємодія необхідна для оволодіння навчальною інформацією. Рекомендується впроваджувати систему заохочень. Слід відзначати здатність здобувача медичної освіти відшукувати, аналізувати, структурувати новітню наукову інформацію.

Здобувачі освіти також мають навчатися принципам «інформаційної гігієни». Це необхідно для запобігання перевантаженню, не порушуючи безперервний розвиток.

У вихованні ефективного і успішного лікаря окремо слід закладати засади доброчесності, біоетичних основ, стимулювати до опанування суміжних спеціальностей, як-от цифрові технології, іноземна мова, юридичні аспекти та правові відносини та ін.

Окрему увагу слід приділяти принципам академічної доброчесності. Плагіат та корупція мають жорстко засуджуватись молодими лікарями. Ці явища є неприпустимими і суперечать основним принципам етичного виховання здобувача медичної освіти.

Освітні процеси вищої школи в Одесі мають свою особливу історію, яка нерозривно пов'язана із багатонаціональною та багатокультурною спадщиною Одещини. У нашому регіоні проживає близько 133 етносів: українці, болгары, молдавани, гагаузи, євреї, білоруси, вірмени, цигани, поляки, німці, греки, татари, азербайджанці, грузини, німці та інші, що певним чином позначається на культурі освіти. Ментальні, природні, національні притаманності одеського регіону роблять його захоплюючим й привабливим. Легка, ніби граючи, манера викладання, вишуканий гумор, який не полишає навіть у найскладніші часи, людяність, доброзичливість — усе це якості викладача Одеського національного медичного університету.

Відношення до навчального процесу та ставлення до культури освіти ефективно вивчаються за допомогою опитувань здобувачів освіти. Вже на протязі семи років на кафедрі педіатрії № 2 проходить анкетування студентів, з акцентом на питання якості медичної освіти, наповнення і актуальності інформаційного контенту навчальної програми, способу викладання та оцінки використання тих чи інших навчальних форм. За результатами анкетування простежується чималий інтерес здобувачів медичної освіти не лише до особистості викладача, як взірця лікаря-наставника, а й до наявності відповідного рівня педагогічної культури, оцінки моральних якостей, життєвих настанов і зовнішнього загального світогляду, який транслює викладач.

Висока оцінка, довіра і пошана здобувачів освіти стимулює колектив кафедри до подальших шляхів у своєму самовдосконаленні у напрямках формування педагогічної культури, вдосконалення загальноестетичного рівня при спілкуванні з маленькими пацієнтами, з їхніми батьками, зі студентами.

Висновок: культура — це невід’ємна компонента сучасного освітнього процесу й основний вектор спрямованості у вихованні здобувачів вищої медичної освіти. Використання і активне впровадження культуральної компоненти освіти, її сучасні досягнення, набуті цінності та історичний досвід, дозволяють сформуванню ефективні шляхи для забезпечення якісної медичної освіти та формування свідомого, цілісного і сучасного суспільства вихованої молоді, яка не лякається викликів, яка прагне самовдосконалення і готова займати ініціативну позицію та брати активну участь у сучасному світі.

Суворкіна Аліса Олександрівна,
асистент кафедри оториноларингології

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Одеський національний медичний університет

Досконалість є наріжним каменем академічного середовища, тому в останні роки пошуки якості набули нової актуальності. Європейський простір вищої освіти ілюструє необхідність погодження міжнародно визнаних стандартів забезпечення якості. Методи навчання, які використовуються в медичних науках, постійно розвиваються [1, 2].

Останнім часом у нашій країні значного розвитку набула онлайн-освіта у зв’язку із виникненням воєнного стану, під час пандемії COVID-19. Дистанційне навчання — єдиний можливий варіант у таких умовах. Зіткнувшись із цією безпрецедентною ситуацією, викладачі мобілізувалися, щоб адаптувати методи навчання та розклад, налаштувавши системи дистанційного навчання для всіх курсів.

Дистанційне навчання можна визначити, як використання нових мультимедійних технологій та інтернету для того, щоб студент міг

Сакович Василь Микитович, Алексєєва Олена Віталіївна СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ КОМФОРТНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	554
Сікорська Ольга Олександрівна, Івлієва Світлана Миколаївна ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	556
Стосєва Тетяна Вікторівна, Браткова Любов Бориславівна, Джагіашвілі Ольга Володимирівна, Годлевська Тамара Леонідівна, Федін Максим Володимирович, Портнова Ольга Олександрівна ЯКІСТЬ ОСВІТИ У ПАРАДИГМІ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	559
Суворкіна Аліса Олександрівна СУЧАСНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	562
Ханжи Володимир Борисович АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЕПІСТЕМОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	565
Шевченко Валерія Геннадіївна, Запорожченко Борис Сергійович, Бородаєв Ігор Євгенович, Качанов Валерій Миколайович ПРИНЦИПИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	570
Shelest Oleksiy, Kovalova Yulia Oleksiivna, Shelest Borys Oleksiyovych, Sypalo Anna Olegivna MODERN VIEWS ON SCIENTIFIC RESEARCH WORK IN THE TRAINING OF HIGHLY QUALIFIED SPECIALISTS	572
Штанько Василь Андрійович, Хижняк Олена Володимирівна, Холопов Леонід Семенович, Юрданова Ілона Георгіївна ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	575